

**Политика за закрила на децата  
на Фондация „Стойна Кръстанова“**

**1. Цели на политиката за закрила/защита на децата**

1.1. Фондация „Стойна Кръстанова“ работи с убеждението, че неоспорима ценност и източник за напредък са културата и културното наследство, които създават условия за опознаване и сближаване на хора и общности, преодоляване на стереотипи, постигане на диалог и сътрудничество. Нейната мисия е да работи за обмен на знания и умения, да насърчава творческите способности на хора и групи за пълноценно и равноправно включване в обществото.

1.2. Важна цел е да работи за утвърждаване на културното многообразие и социалното сближаване на общностите, вкл. и бежанци чрез представяне и популяризиране на тяхната култура, памет и наследство.

1.3. Един от инструментите е разработването на образователни програми и обучения, които дават знания за изкуството, за материално и нематериално културно наследство и умения за неговото претворяване. В тях могат да се включат деца, младежи и хора от различни възрасти. Разработването и прилагането на образователни програми залага на дълбокото лично участие и преживяване, което е залог за екипна ефективност и социална промяна.

1.4. Фондацията провежда също научни и научно-приложни изследвания. Проучването на опита и предаването му на заинтересувани хора допринася за разпространението на нови знания и умения. Заедно с това се подкрепя професионалното развитие чрез споделяне и осмисляне на професионалния опит.

1.5. Ние разбираме подпомагането като добро отношение към хората, зачитане на техните права и овластяване в живота им. Политиката за закрила на децата изразява разбирането на Фондация „Стойна Кръстанова“, че всички форми на злоупотреба/насилие и експлоатация на деца са неприемливи.

1.6. Закрилата на детето представлява както отговорност на цялата Фондация, така и на всеки неин член, служител или доброволец. Всички, които са включени в дейностите на Фондация „Стойна Кръстанова“ се запознават с необходимостта от интегриране на закрилата на детето във всички наши дейности. Връзките с всеки, за когото бъде установено, че осъществява взаимоотношения, свързани със злоупотреба/насилие и експлоатация на деца, ще бъдат прекратени.

**2. Принципи на политиката за закрила**

2.1. Политиката за вътрешна закрила на детето е базирана на [Конвенцията за правата на детето на ООН от 1989 \(както и нейните протоколи\)](#); [Конвенцията на Съвета на Европа за закрила на деца от сексуално насилие и сексуална злоупотреба](#) и всички други, свързани с децата международни документи, по които Република

България е страна, както и [Закона за закрила на детето](#), националните и международните добри практики.

2.2. Ние, във Фондация „Стойна Кръстанова, смятаме че:

- ✓ Всички деца имат еднакво право на закрила от злоупотреби.
- ✓ Всеки има отговорност да подкрепя закрилата на децата.
- ✓ Ние имаме задължението да се грижим за децата, с които сме в контакт, с които работим или които са засегнати по някакъв начин от нашата работа.
- ✓ Всички действия по отношение на закрилата на детето трябва да са предприети в парадигмата на разбирането, че детето е в центъра и най-важен е неговият най-добър интерес.
- ✓ Разбиране на превенцията на малтретиране или тормоз, като осигуряване на добро отношение при предоставяне на социални услуги за деца и семейства в риск, в работата ни с деца, училища или общности.

### 3. Дефиниции и термини

3.1. Вътрешноорганизационната закрила на детето е отговорността, която Фондация Лале поема, за да гарантира, че нейните служители, дейности и програми не навреждат на децата, не ги излагат на риск от злоупотреби и че всички опасения по отношение на безопасността на децата в общностите, където фондацията работи са докладвани на съответните служби.

3.2. Вреда: „Не навреждам“ се отнася за отговорността на организацията да „не наврежда“, или да намали вредата, която може да нанесе непредумишлено в резултат от неподходящи дизайн и изпълнение на проекти /програми/.

3.3. Физическа злоупотреба: Фактическа или потенциална физическа злоупотреба, причинена от друго лице – дете или възрастен. Може да включва удряне, разтърсване, хвърляне, отравяне, горене или изгаряне, удавяне, душене, или всякакво друго физическо нараняване на дете, включително и подправяне на симптомите или преднамерено влошаване на здравето на детето.

3.4. Сексуална злоупотреба: Включва насилването или примамването на дете към сексуални действия, независимо дали детето е запознато или не с това, което се случва. Тези действия могат да включат физически контакт. Също може да включват намесата на децата в гледането или произвеждането на порнографски материали, или насърчаването им към неподходящо поведение.

3.5. Сексуална експлоатация на деца: Форма на сексуална злоупотреба, която включва деца, въввлечени в сексуални активности срещу пари, подаръци, храна, подслон, привързаност, статукво или нещо друго, от което децата или техните семейства имат нужда. Тази форма на злоупотреба може да бъде свързана с манипулиране на деца, сприятеляване с тях, спечелване на тяхното доверие и осигуряване на достъп до алкохол и наркотични вещества. Този тип злоупотребяващи взаимоотношения между жертва и извършител се основават на дисбаланса на власт, като възможностите на жертвата са силно ограничени. Тази форма на злоупотреба може да бъде грешно разбрана от деца и възрастни като взаимоотношения, базирани на взаимно съгласие.

3.6. Сексуалната експлоатация на деца се проявява по различни начини. Тя може да включва по-възрастен извършител, упражняващ финансов, емоционален или физически контрол над малолетно или непълнолетно лице. Може да включва и връстници, които манипулират или подтикват жертвата към сексуална активност,

понякога в рамките на една банда или махала. Тази форма може да се проявява и чрез организирана мрежа от извършители, които получават финансови облаги от трафик на деца в различни локации, за да участват в сексуални активности с голям брой хора.

3.7. Пренебрегване: В зависимост от контекста, ресурсите и обстоятелствата, пренебрегването и пренебрежителното отношение може да се определи като постоянен неуспех в посрещането на основните физически / психологически нужди на детето, които могат да прераснат в сериозно увреждане в детското здраве или развитие, като например ненабавянето на достатъчно храна, подслон и дрехи или небрежно отношение и безотговорност към основните емоционални нужди на детето. Пренебрегването може да се състои в незаинтересованост на майката по време на бременност, употреба на алкохол и наркотични вещества, както и недостатъчна грижа за дете с увреждания.

3.8. Емоционална злоупотреба: Постоянно емоционално малтретиране, което се отразява на емоционалното развитие на детето. Действията, свързани с емоционалната злоупотреба могат да включват забрана за свободно движение, унижаване, снизходителност, тормоз (включително кибертормоз), заплашване, сплашване, дискриминиране, присмиване и други форми на отношение, основано на отхвърляне или враждебност.

#### **4. Обхват**

4.1. Тази политика се отнася за всички участващи в дейностите на Фондация „Стойна Кръстанова“ и нейните партньори.

- ✓ Учредители и членове на фондацията
- ✓ Всички доброволци и стажанти
- ✓ Членовете на екипа на Фондацията
- ✓ Всички работещи по договори, вкл. външни консултанти
- ✓ Всички членове на Консултативния съвет
- ✓ Всички партньори, включително и тези в общностите, където работим
- ✓ Гости и посетители

#### **5. Превенция**

Фондация „Стойна Кръстанова“ ще гарантира закрилата на детето от злоупотреба и закрилата на правата на децата чрез следните стъпки:

5.1. Оценка на риска и намаляване на рисковете

- ✓ Рисковете за децата ще оценяват от всички организационни функции и ще се развиват стратегии за намаляване на тези рискове.
- ✓ Периодично ще се извършва оценка на риска на всички операции, програми, проекти и дейности на организацията. Ще бъдат развити стратегии за смекчаване на рисковете и тези стратегии ще бъдат инкорпорирани в дизайна, прилагането и оценката на програмите, проектите, операциите и дейностите, в които участват деца или имат влияние върху децата.

5.2. Набиране и обучение

- ✓ Всички настоящи и бъдещи участници в дейностите на Фондация „Стойна Кръстанова“, доброволци и членове на управителни органи ще бъдат своевременно информирани за политиката на фондацията във връзка със закрилата на детето. Като част от процедурата за кандидатстване за работа, от тях ще се изисква да подпишат декларация, че не са осъждани за криминални престъпления.
- ✓ Те ще получат екземпляр от политиката и ще трябва да подпишат декларация, с която удостоверяват, че са я получили, прочели и разбрали. При необходимост ще преминат през специално обучение относно политиката на фондацията за закрила на детето. В случай, че длъжността им предполага пряка работа с деца и семейства ще бъдат изисквани минимум две препоръки, отнасящи се до миналата им подобна работа. При възникване на опасения, членовете на екипа следва да информират Управителя, който от своя страна ще предприеме по-нататъшно разследване.
- ✓ Временно наетите лица в офиса на фондацията ще подписват декларация че са запознати с нейната политика за закрила на детето и че не злоупотребяват с поверителната информация, отнасяща се до децата. При възникване на опасения, членовете на екипа следва да информират Управителя, който от своя страна ще предприеме по-нататъшно разследване.

## **6. Поведенчески етикет/кодекс на поведение**

6.1. Фондация „Стойна Кръстанова“ следва правилата на доброто отношение, доброто третиране, спазване на правата и достойнството на хората. Всички участници в нейните дейности основават своето поведение към децата и техните семейства на професионалните принципи и ценности:

- ✓ Приемане и уважение на индивидуалността, достойнството и самоопределението на всеки човек.
- ✓ Поставяне на най-добрия интерес на детето като водещ принцип.
- ✓ Конфиденциалност при оказване на помощ, която ние разбираме като използване на придобитата информация по професионален път само за професионални цели.
- ✓ Опора на силните страни и ресурсите на хората.
- ✓ Да не вредим.
- ✓ Ясни професионални граници при отношенията с децата и техните семейства.
- ✓ Не-съдене на хората, с които работим и уважение към личната им история.
- ✓ Индивидуализиране на работата и поставяне на интересите на децата в центъра.
- ✓ Овластяване и участие на децата и семействата в дейностите за тяхна подкрепа, развитие, защита и закрила.
- ✓ Работи в екип около случая, коректно обменя информация в екипа, уважава работата на членовете на екипа.

6.2. Тези принципи и ценности са залегнали в Етичния кодекс за поведение на всички служители на организацията. Етичният кодекс е задължителен за всички служители на организацията, стажанти и доброволци.

## **7. Процедури за докладване на съмнения или доказателства за злоупотреба/насилие спрямо деца при проектите, програмите, кампаниите и дейностите на Фондация „Стойна Кръстанова“**

7.1. В случай, че служител или член на фондацията получи информация или стане свидетел на действителна или предполагаема злоупотреба на мястото където се изпълнява проекта или дейността, той/тя трябва да информира незабавно Управителя на фондацията. Когато се налага, въпросът ще бъде отнесен за по-нататъшно разследване.

7.2. Всеки, който има информация или подозрения, че дете е изправено пред риск, трябва да докладва това на изпълнителния директор, който ще прецени какви действия да бъдат предприети. Това следва да стане чрез писмен доклад, в който се съдържа подробна информация по случая.

7.3. Всички писмени документи по случаите се пазят на поверително и недостъпно място.

7.4. Всеки сигнал и доклад се приема сериозно, като се спазва принципът за поверителност на информацията. Приоритетът винаги е безопасността и най-добрия интерес на детето.

7.5. Информация, която може да идентифицира определени деца ще бъде споделяна само с онези, които имат нужда да я знаят в организацията. Всеки служител, който докладва лоша практика със сериозни последствия ще бъде закрилян доколкото е възможно от поведение и отношение, уронващо авторитета му, тъй като организацията приема, че е сигнализирал своите опасения от чисти подбуди. Умишлените фалшиви обвинения са сериозно нарушение на правилника за вътрешния ред и водят след себе си вътрешно разследване, както и дисциплинарни наказания.

7.6. Обектът на сигнала (и предполагаем извършител) и всички свидетели трябва да сътрудничат напълно на вътрешното разследване и изслушванията по време на това разследване. Спазването на поверителността на информацията, споделена от тях ще бъде основен принцип, като тази информация ще бъде споделена само с онези, които трябва да я знаят.

7.7. Правилната и навременна реакция гарантира, че ситуацията е под контрол и всички лица, които работят по нея са наясно с материята и действията, които трябва да бъдат предприети.

7.8. Обвиненията срещу член на екипа ще доведе до неговото незабавно временно отстраняване от работа, тъй като е обект на разследване. Ако обвинението е свързано с криминално деяние, то ще докладвано на властите преди да се предприемат действия или да се информира предполагаемия извършител, за да се гарантира, че организацията няма да компрометира официалното външно разследване.

7.9. Ако обвинението се окаже вярно, ще бъдат предприети подходящите дисциплинарни мерки. Ако обвинението се окаже безпочвено, ще бъдат предприети правилните и подходящи стъпки да се намали вредното въздействие от фалшивото обвинение върху репутацията и психиката на обвиненото лице.

## **8. Дизайн на безопасни програми и проекти**

Фондация „Стойна Кръстанова“ заявява своя ангажимент да развива и прилага програми, които са безопасни за децата. На всички наши програми и проекти ще бъде правена оценка на риска, в следствие на която ще бъдат разработени стратегии за безопасност.

## **9. Комуникация във връзка с децата**

9.1. При комуникацията във връзка с децата следва да се използват снимки, които са благоприлични, почтителни и не представят децата като жертви. Децата следва да са облечени подходящо, а позите, които биха могли да бъдат възприети като събуждащи сексуални асоциации, следва да се избягват. Следва да се избягва и език, който говори за взаимоотношения, основани на власт. Ние, обаче, отчитаме и това, че в дадени случаи от реалността децата биха могли да бъдат жертви, например на бедността. В тези случаи достойнството на детето също следва да бъде съхранено, като същевременно реалността се представи по подходящ начин.

9.2. В подготвяните информационни материали не бива да се използват сканирани изображения на деца без официалното разрешение на организацията, която отговаря за проекта, както и на родителя(-ите) / настойника(-ците) на детето. Това разрешение следва да бъде дадено в писмен вид.

9.3. Личните данни и физиологичните белези на детето, които биха могли да се използват за установяване на местонахождението му в страната не бива да се публикуват интернет пространството, нито в каквато и да било друга форма на комуникация във връзка с детето.

9.4. Ако се налага общуване с деца в социалните мрежи, децата се добавят в личния списък с контакти на служителя, но достъпът им се ограничава само до работната информация. Във Фейсбук това става чрез:

- ✓ Добавяне в списък „Ограничени“ (Restricted) потребители, които получават единствено публичната информация, която служителят е споделил изрично като достъпна за всички потребители на Фейсбук (Public).
- ✓ Редактиране на настройките за поверителност (Privacy), така че лична информация (като списък с приятели, месторабота, местоживееие и т.н.) да е достъпна само за потребители в списъка с контакти на служителя.

## **10. Организации-партньори**

10.1. Всяка договореност между Фондация „Стойна Кръстанова“ и други организации, с които тя работи за предоставяне на услуги на деца, ще изисква гаранции, че при тях съществуват политики и процедури за закрила на детето. Ако нямат такава политика на организацията, те ще трябва да приемат и следват политиката на Фондация „Стойна

Кръстанова“ за работа с деца. Те ще трябва писмено да декларират, че ще се съобразяват с нея или че ще развият своя политика като необходимо условие за партньорство.

10.2. Настоящата политика е неразделна част от договорните отношения между Фондация „Стойна Кръстанова“ и нейните партньорски организации.

## **11. Мониторинг и преразглеждане**

11.1. Вътрешната закрила на детето е интегрирана в организационните годишни доклади. Управителният съвет и Екипът за организация и управление, редовно преглеждат докладите, за да гарантират наличието и ефективността на мерките по вътрешна закрила.

11.2. Тази политика ще бъде преразглеждана минимум на всеки три години или когато възникне необходимост в документа да бъдат отразени допълнително възникнали обстоятелства.

## **12. Отговорности**

12.1. Политиката на Фондация „Стойна Кръстанова“ влиза в сила веднага след одобрението ѝ от Общото събрание и се актуализира, когато възникне необходимост в документа да бъдат отразени допълнително възникнали обстоятелства.

12.2. Управителят следи за нейното прилагане, приема сигналите и информира своевременно Общото събрание.

12.3. Редовният мониторинг на рисковете, тяхното намаляване и ефективността на мерките за вътрешна закрила на детето ще бъдат интегрирани в организационните процеси и дейности по мониторинг.

12.4. Изпълнителният директор и Управителният съвет преглеждат ежегодните риск-регистри и доклади, за да гарантират наличието и ефективността на мерките по вътрешна закрила.

*Настоящата Политика за защита на децата на Фондация „Стойна Кръстанова“ е утвърдена с решение Общото събрание (протокол № 20/15.09.2023 г.)*

## Приложение

### Декларация

относно запознаване с Политиката за закрила на детето на  
Фондация „Стойна Кръстанова“

От

.....,

Член/участник в дейност на Фондация „Стойна Кръстанова“

като

..... ,

или

лице, наето на граждански договор / доброволец / партньор на Фондацията

Разрешавам на **Фондация „Стойна Кръстанова“**, да поиска информация от трети страни (например, референция от предишен работодател, свидетелство за съдимост).

...

Декларирам, че съм запознат/а с Политиката за закрила на детето на Фондация „Стойна Кръстанова“ и приемам да спазвам принципите, Етичния кодекс и процедурите на Политиката.

Име	
Организация	
Подпис	
Дата	